

ПРОЄКТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

_____ Валерій ПОЛИВАННИЙ

«_____» _____ 2021

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВНУТРІШНЮ СИСТЕМУ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ
в Комунальному закладі «Харківський науковий ліцей-
інтернат “Обдарованість”» Харківської обласної ради**

Положення
про внутрішню систему забезпечення якості освіти
в Комунальному закладі «Харківський науковий ліцей-інтернат
“Обдарованість”» Харківської обласної ради

1. Загальні положення

1.1. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти (далі – Положення) в Комунальному закладі «Харківський науковий ліцей-інтернат “Обдарованість”» Харківської обласної ради (далі – ліцей-інтернат) розроблене на підставі ст. 41 Закону України «Про освіту», ст. 42 Закону України «Про повну загальну середню освіту», інших нормативно-правових актів та визначає компоненти внутрішньої системи забезпечення якості освіти, необхідні умови їх функціонування та розвитку, механізм самооцінювання освітніх і управлінських процесів ліцею-інтернату для їх подальшого вдосконалення.

1.2. Внутрішня система забезпечення якості освіти в ліцеї-інтернаті – це сукупність умов, процедур і заходів, що забезпечують ефективність освітніх і управлінських процесів, які безпосередньо впливають на якість результатів навчання учнів, забезпечують формування їхніх ключових компетентностей, а також сприяють всебічному розвитку особистості учнів.

1.3. Внутрішня система забезпечення якості освіти в ліцеї-інтернаті упроваджується з метою:

- постійного підвищення якості освітніх послуг і забезпечення довіри до результатів навчання;
- створення партнерських умов навчання та праці учасників освітнього процесу;
- отримання постійного зворотного зв'язку від учасників освітнього процесу щодо якості освіти, відзначення успішних практик та вчасного реагування на виявлені проблеми;

- прийняття обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на підвищення якості освіти та освітньої діяльності;
- постійного вдосконалення освітнього середовища, системи оцінювання учнів, педагогічної діяльності, управлінських процесів ліцею-інтернату;
- забезпечення прозорості діяльності ліцею-інтернату й готовність до змін в інтересах учасників освітнього процесу.

2. Компоненти внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ліцеї-інтернаті

2.1. Внутрішня система забезпечення якості освіти в ліцеї-інтернаті включає такі компоненти:

- стратегія та процедури забезпечення якості освіти;
- система та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання учнів;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників ліцею-інтернату;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи учнів;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління ліцеєм-інтернатом;
- створення в ліцеї-інтернаті інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування.

2.2. Вказані компоненти складають основні напрями освітньої діяльності ліцею-інтернату:

- освітнє середовище;
- система оцінювання здобувачів освіти;
- педагогічна діяльність педагогічних працівників ліцею-інтернату;
- управлінські процеси ліцею-інтернату.

3. Забезпечення функціонування компонентів внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ліцеї-інтернаті

3.1. Стратегія забезпечення якості освіти в ліцеї-інтернаті спрямована на забезпечення:

- відповідності результатів навчання учнів Державному стандарту загальної середньої освіти та стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування;
- партнерства у навчанні та професійній взаємодії;
- недискримінації, запобігання та протидії булінгу (цькуванню);
- академічної доброчесності під час навчання, викладання та провадження науково-дослідницької діяльності;
- прозорості та інформаційної відкритості діяльності ліцею-інтернату;
- умов для безперервного професійного зростання педагогічних працівників;
- справедливого та об'єктивного оцінювання результатів навчання учнів, а також професійної діяльності педагогічних працівників;
- умов для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій учнів;
- академічної свободи педагогічних працівників.

3.2. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності є компонентом внутрішньої системи забезпечення якості освіти, формування якого спрямоване на недопущення таких явищ, як плагіат, обман, фальсифікація, списування, несправедливе оцінювання тощо.

3.3. Правові та етичні принципи академічної доброчесності у ліцеї-інтернаті, перелік можливих порушень академічної доброчесності, порядок реагування на можливі факти порушення академічної доброчесності, можливі види академічної відповідальності педагогічних працівників та здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності, заходи з формування академічної доброчесності та попередження фактів її порушення визначені у Положенні про академічну доброчесність ліцею-інтернату, яке є складовою частиною внутрішньої системи забезпечення якості освіти ліцею-інтернату.

3.4. Критерії, правила і процедури оцінювання учнів розробляються учителями ліцею-інтернату на основі визначених законодавством критеріїв оцінювання

шляхом їх конкретизації відповідно до навчальних предметів, форм організації освітнього процесу, видів діяльності учнів.

3.5. Відповідні критерії, правила і процедури оцінювання мають бути обґрунтованими, сформульованими у зрозумілій для батьків та учнів формі та оприлюднені на сайті ліцею-інтернату, електронній платформі дистанційної освіти ліцею-інтернату, інформаційних стендах навчальних кабінетів.

3.6. Процедури проведення різних видів оцінювання (формульованого, поточного, тематичного, семестрового, річного, державної підсумкової атестації) мають бути прозорими та ґрунтуватися на принципах справедливого та об'єктивного оцінювання результатів навчання учнів, забезпечення компетентнісного підходу в оцінюванні результатів навчання учнів.

3.7. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників ліцею-інтернату застосовуються з метою організації безперервного розвитку педагогічних працівників, створення умов для вдосконалення ними власних професійних компетентностей.

3.8. Критерії оцінювання діяльності педагогічних працівників визначаються з урахуванням відповідних професійних стандартів.

3.9. Процедурами оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників є проведення внутрішнього моніторингу в ліцеї-інтернаті, визначення професійних компетентностей або окремих знань, умінь педагогічного працівника, які потребують удосконалення та педагогічної підтримки.

3.10. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників ліцею-інтернату розробляються з урахуванням, що така діяльність спрямована на забезпечення якості освіти в ліцеї-інтернаті й ґрунтується на неухильному дотриманні вимог законодавства.

3.11. Управлінський цикл у ліцеї-інтернаті передбачає стратегічне та поточне планування освітньої діяльності, організацію освітнього процесу, здійснення моніторингу виконання поставлених завдань та інші дії.

3.12. Процедурами, що забезпечують якість управлінських процесів, є:

- планування діяльності ліцею-інтернату;
- визначення режиму роботи ліцею-інтернату;
- прийняття на роботу та звільнення працівників;
- забезпечення відкритого доступу до інформації, визначеної законодавством;
- реагування на звернення, випадки булінгу (цькування) тощо.

3.13. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи учнів, реалізується через:

- процедури добору педагогічних кадрів;
- ініціювання перед Харківською обласною радою питань щодо розвитку матеріально-технічної бази;
- використання інформаційних ресурсів (ресурси бібліотеки, створювані або використовувані педагогічними працівниками освітні ресурси, електронні засоби комунікації учасників освітнього процесу) тощо.

3.14. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління ліцеєм-інтернатом сприяє обґрунтованому прийняттю рішень та оптимізує управлінські процеси.

3.15. До процедур забезпечення наявності інформаційних систем належать:

- створення баз даних про учнів та працівників ліцею-інтернату;
- використання системи електронного документообігу в ліцеї-інтернаті;
- використання електронних ресурсів для комунікації членів педагогічного колективу ліцею-інтернату.

3.16. Створення в ліцеї-інтернаті інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування забезпечує реалізацію прав усіх учнів на освіту, їхню мотивацію до навчання, фізичну, психологічну та соціальну безпеку, комфортні умови праці та навчання.

3.17. Процедурами, що забезпечують інклюзивне середовище в ліцеї-інтернаті, є:

- індивідуальні програми розвитку для осіб з особливими освітніми потребами,
- налагодження роботи команди психолого-педагогічного супроводу;

- моніторинг потреб учасників освітнього процесу для адаптації освітнього середовища тощо.

4. Самооцінювання освітніх і управлінських процесів ліцею-інтернату

4.1. З метою аналізу стану сформованості та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ліцеї-інтернаті проводиться самооцінювання освітніх і управлінських процесів.

4.2. Самооцінювання є процесом вивчення та оцінювання ефективності функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти з метою вдосконалення освітніх і управлінських процесів ліцею-інтернату.

4.3. Самооцінювання у ліцеї-інтернаті проводиться за напрямками, за якими здійснюється оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти під час інституційного аудиту відповідно до пункту 6 Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 09 січня 2019 року № 17, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12 березня 2019 року за № 250/33221.

4.4. Відповідно до підходу, що застосовується під час інституційного аудиту, компоненти внутрішньої системи забезпечення якості освіти згруповані за чотирма напрямками, кожний з яких описано за відповідними вимогами/правилами, виконання яких дозволяє забезпечити якість освіти та освітньої діяльності в ліцеї-інтернаті.

4.5. Для оцінювання виконання вимог/правил слугують:

- критерії (підстави для оцінювання);
- індикатори (показники, що відображають стан об'єктів спостереження, їх якісні або кількісні характеристики);
- методи збору відповідної інформації, яка підлягає аналізу та оцінюванню.

4.6. Самооцінювання здійснюється відповідно до Перспективного плану на 2021-2030 роки (додаток 1).

4.7. Інформацією, яка підлягає аналізу під час самооцінювання, можуть бути результати внутрішніх моніторингів освітніх і управлінських процесів ліцею-інтернату, а також зовнішніх моніторингів, проведених органами управління у сфері освіти, міжнародними установами, громадськими організаціями тощо.

4.8. Внутрішні моніторинги проводяться для відстеження динаміки результатів навчання учнів, якості викладання навчальних предметів, відвідування учнями ліцею-інтернату, ефективності управлінських процесів тощо. Механізм підготовки та проведення моніторингу визначається Порядком проведення моніторингу якості освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України 16 січня 2020 року № 54, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 року за № 154/344373.

4.9. Для організації самооцінювання у ліцеї-інтернаті передбачено:

- збір та аналіз інформації, отриманої за допомогою спостереження, опитування та вивчення документації;
- узагальнення результатів самооцінювання освітніх і управлінських процесів ліцею-інтернату;
- обговорення та оприлюднення результатів самооцінювання освітніх і управлінських процесів ліцею-інтернату.

4.10. Для проведення самооцінювання освітньої діяльності використовуються такі методи збору інформації:

- опитування учасників освітнього процесу (анкетування, індивідуальне інтерв'ю, фокус-групове дослідження);
- спостереження (за освітнім середовищем, проведенням навчальних занять тощо);
- вивчення документації ліцею-інтернату.

4.11. Вибір методу має забезпечити отримання релевантної інформації для всебічного вивчення та об'єктивного самооцінювання освітніх і управлінських процесів ліцею-інтернату.

4.12. Окремі методи збору інформації (опитування, спостереження за проведенням навчальних занять) можуть застосовуватися з використанням цифрових технологій.

4.13. Опитування може бути письмовим (анкетування) або усним (інтерв'ю).

4.14. У ході анкетування використовуються анкети для педагогічних працівників, учнів та батьків. Анкети можуть бути закритого, відкритого, напівзакритого типу або комбінованими.

4.15. Індивідуальне інтерв'ю дає можливість отримати конкретизовану інформацію щодо ставлення особи до проблеми та/або явища в ліцеї-інтернаті. Індивідуальне інтерв'ю може бути структурованим, неструктурованим та напівструктурованим.

4.16. Неструктуроване інтерв'ю, як правило, містить одне або кілька значних за змістом питань, які потребують розповіді у відповідь. Такий тип інтерв'ю застосовуються, якщо необхідно детально вивчити досвід кожного респондента з окремого питання. При цьому застосовується протокольна фіксацію відповідей (можлива аудіо- або відеофіксація) для детального аналізу одержаної інформації.

4.17. Структуроване інтерв'ю проводиться за заздалегідь підготовленим планом розмови, містить низку запитань, які передбачають чіткі відповіді. Такий підхід застосовується, якщо необхідно зібрати інформацію з різних питань у досить великої кількості респондентів. Фіксація відповідей може здійснюватися на бланках опитування або спеціально підготовлених формах.

4.18. Напівструктуроване інтерв'ю також передбачає наявність орієнтовного плану розмови, водночас він може бути модифікований залежно від відповідей респондента у ході інтерв'ю. Фіксація відповідей відбувається у способи, зазначені для структурованого та неструктурованого інтерв'ю.

4.19. Групове інтерв'ю (фокус-групове дослідження) передбачає проведення співбесіди на визначену тему з групою осіб (від 6 до 12). Учасники групи спілкуються між собою, а модератор спрямовує дискусію, щоб охопити заявлену тему та надати можливість висловитися всім учасникам. Фіксація

результатів може здійснюватися організатором фокус-групи (у тому числі, за допомогою технічних пристроїв) або третьою особою.

4.20. Спостереження в освітньому процесі ліцею-інтернату здійснюється за станом освітнього середовища, проведенням навчальних занять тощо.

4.21. Спостереження за станом освітнього середовища дає можливість зафіксувати наявність чи відсутність необхідної для освітнього процесу матеріально-технічної бази, забезпечення інклюзивності середовища, дотримання санітарно-гігієнічних вимог, норм охорони праці та безпеки життєдіяльності, визначити дієвість плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в ліцеї-інтернаті тощо.

4.22. До проведення спостереження за станом освітнього середовища разом з керівництвом ліцею-інтернату та/або особи, відповідальної за проведення самооцінювання, залучаються батьки та представники організації учнівського самоврядування.

4.23. Спостереження за проведенням навчального заняття здійснюється з метою оцінки рівня педагогічної діяльності вчителів, потреби в розвитку їх професійних компетентностей або надання їм підтримки, системи оцінювання навчальної діяльності учнів.

4.24. У ході спостереження за проведенням навчального заняття встановлюється рівень:

- формування та розвитку ключових компетентностей у учнів;
- спрямованості навчального заняття на формування в учнів ціннісних ставлень;
- роботи учнів під час навчального заняття;
- оцінювання діяльності учнів під час проведення навчального заняття, зокрема реалізації засад формувального оцінювання;
- використання інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, обладнання, засобів навчання;
- комунікації педагогічного працівника та учнів;

- організації роботи з особами з особливими освітніми потребами (у разі їх наявності).

4.25. Вивчення документації ліцею-інтернату проводиться з метою отримання інформації щодо освітньої діяльності ліцею-інтернату, а також забезпечує умови для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на основі аналізу задокументованих процесів.

4.26. Інформація, одержана в ході опитування, спостереження та вивчення документації, узагальнюється та на її основі визначаються тенденції в організації освітніх і управлінських процесів ліцею-інтернату, досягнення та труднощі у формуванні внутрішньої системи.

4.27. З метою об'єктивного самоцінювання узагальнена інформація зіставляється з описом вимог/правил організації освітніх і управлінських процесів ліцею-інтернату та внутрішньої системи забезпечення якості освіти, що містяться у Положенні про внутрішню систему.

4.28. Здійснюючи самоцінювання, ліцей-інтернат бере до уваги орієнтовні рівні оцінювання якості освітньої діяльності та ефективності внутрішньої системи, що визначаються під час інституційного аудиту: перший (високий), другий (достатній), третій (вимагає покращення), четвертий (низький). Опис цих рівнів міститься у додатку 2 до Методики оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу загальної середньої освіти під час інституційного аудиту, затвердженої наказом Державної служби якості освіти України від 09 січня 2020 року № 01-11/1 (в редакції наказу від 27 серпня 2020 року № 01-11/42).

4.29. Результати самоцінювання освітніх і управлінських процесів ліцею-інтернату розглядаються на засіданні педагогічної ради із запрошенням представників учнів і батьків. До розгляду можуть залучатися представники Харківської обласної ради, експерти у сфері загальної середньої освіти та управління тощо.

4.30. Для забезпечення прозорості та інформаційної відкритості ліцею-інтернату результати самоцінювання включаються до річного звіту про

діяльність ліцею-інтернату, який оприлюднюється на вебсайті ліцею-інтернату відповідно до частини другої статті 30 Закону України «Про освіту». Також результати самооцінювання можуть бути оприлюднені окремо.

4.31. Інформація, отримана під час самооцінювання, може бути використана в цілях:

- прийняття відповідних управлінських рішень для вдосконалення внутрішньої системи;
- визначення пріоритетних напрямів удосконалення освітніх і управлінських процесів ліцею-інтернату;
- аналізу тенденцій в освітній діяльності ліцею-інтернату і коригування його річного плану роботи та/або стратегії розвитку ліцею-інтернату;
- аналізу динаміки оцінювання освітньої діяльності ліцею-інтернату педагогічними працівниками, учнями, батьками (шляхом співставлення результатів опитування учасників освітнього процесу впродовж кількох років).

5. Прикінцеві положення

5.1. Положення набуває чинності з моменту його прийняття та оприлюднення на офіційному сайті ліцею-інтернату.

5.2. Пропозиції щодо внесення змін та доповнень до Положення можуть бути подані на розгляд педагогічної ради ліцею-інтернату у письмовому вигляді будь-яким учасником освітнього процесу.

5.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені після розгляду та ухвалення таких змін педагогічною радою ліцею-інтернату.

6.4. Зміни та доповнення до Положення вводяться в дію наказом директора ліцею-інтернату.

Додаток 1
до Положення про внутрішню
систему забезпечення якості освіти

ПЕРСПЕКТИВНИЙ ПЛАН
проведення самооцінювання освітніх і управлінських процесів
ліцею-інтернату на 2021-2030 роки

Напрямок самооцінювання / Роки	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Комплексне самооцінювання освітніх і управлінських процесів	+			+			+			+
Самооцінювання освітнього середовища		+			+			+		
Самооцінювання системи оцінювання здобувачів освіти			+			+			+	
Самооцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників			+			+			+	
Самооцінювання управлінських процесів		+			+			+		